

[Nielsen-Man.]

Iøvrigt er det en mægtig fordel, at man, når dette lovforslag bliver gennemført, kan undgå at få en række af de små sager frem for jordfordelingskommissionerne. I § 5 er der givet anvisning på, hvorledes man kan få fremmet disse småsager, som kun er rent kontormæssige, og som faktisk i mange tilfælde er blevet afgjort af jordfordelingskommissionens formand blot med en underskrift, når sagen var oplagt. Det er en meget stor fordel, at disse små sager fremover kan behandles færdig efter en indstilling fra kommunalbestyrelserne og med tilslutning af matrikeldirektoratet.

Det er også en stor fordel, at man i § 6 har forhøjet byggelånene, så de nu efter lovforslaget kommer op på 50 000 kr., ja, endda med folketingets finansudvalgs tilslutning i visse tilfælde kan gå derudover.

Det forekommer mig at være et spørgsmål, om det er rigtigt, at lånet i alle tilfælde bør forfalde ved ejerskifte. Ganske vist er der en almindelig dispensationsbeføjelse for ministeren til at lade en kommende ejer overtage lånet, men det er dog hovedreglen, at lånet skal forfalde ved ejerskifte. Det kan være rigtigt i en række andre tilfælde, hvor der er tale om statslån, men jeg er ikke sikker på, at det er rigtigt her, for jeg må mene, at de lån, der her er tale om, ydes, fordi det er en almen fordel at få en bedre jordfordeling. Disse lån er ikke tænkt som en direkte støtte, som man yder en enkelt mand på grund af hans særlige personlige fortrin. Hvis det var en anden mand, der besad den pågældende ejendom, ville han efter min opfattelse i de aller fleste tilfælde være nøjagtigt lige så kvalificeret til at få disse lån. Derfor synes jeg, det er lidt betænkeligt, at man siger så absolut, at lånet bør forfalde ved ejerskifte, hvis der ikke gives dispensation.

Lignende betragtninger kunne måske fremføres om de rentelepeller, som ydes ved disse jordfordelingslån. Der er tale om rentelepeller, hvorved helt op til $\frac{2}{5}$ af byggelånet bliver rentefri. Også disse rentelepeller bortfalder ved ejerskifte. Naturligvis er der forskel på dette forhold og det, jeg før omtalte, og det er muligvis rigtigt, at det bør stå i loven, at disse rentelepeller bortfalder ved ejerskifte, men jeg vil dog henstille til den højtærede landbrugsminister, at han sammen med sine embedsmænd vil se velvilligt på de ansøgninger om bibeholdelse af rentelepellerne, som højst sandsynligt vil indløbe, når sådanne ejendomme skifter ejer. Jeg siger ikke, at sådanne ansøgninger i alle tilfælde

skal imødekommes, men jeg tror, at det i mange tilfælde er nødvendigt for at få en jordfordelings sag igennem, hvor der er tale om flytning af bygninger, at man giver de relativt billige lån. Hvis man altid ophæver rentelepelsen, når der kommer ny ejer, slår man benene væk under den mand, der sidder med ejendommen, da han så ikke vil være i stand til at sælge sin ejendom til en fornuftig pris.

Det ærede medlem hr. Alfred Kristensen bad med særligt henblik på sønderjyske forhold den højtærede minister være opmærksom på, at der kan tages initiativ til jordfordeling på en anden måde, end ved at parterne direkte henvender sig til kommissionen og beder den om at gå i aktion. Jeg kan sige til det ærede medlem, at det er ikke noget nyt, han her peger på. Det har været praktiseret i meget stor udstrækning. Specielt i Sønderjylland er der opkøbt mange små, spredt beliggende lodder udelukkende med jordfordeling for øje. Af disse lodder, der tilhører staten, ligger der, jeg tror, jeg tør sige i tusindvis, men det er umuligt at anvende dem til oprettelse af nye brug, fordi de ligger så spredt; de kan kun anvendes i en jordfordeling til at skabe samlede lodder eller til at skaffe tillægsjord til indeklemt husmandsbrug. Det er altså ikke noget nyt, det ærede medlem her har peget på, men et forhold, som man efter den gældende jordfordelingslov i høj grad har haft opmærksomheden henledt på.

Jeg talte om de byggelån, som ydes efter jordfordelingsloven. Jeg vil gerne pege på, at det i § 6, stk. 4, siges, at disse lån skal holdes indenfor lånegrænsen, d. v. s. ejendomsskyld + værdien af besætning og inventar efter skatteværdien. Jeg er ikke sikker på, at det er praktisk så skarpt at sige, at disse lån skal holdes indenfor lånegrænsen. Der er dog en dispensationsmulighed for den højtærede landbrugsminister, og jeg tror, det bliver nødvendigt i mange tilfælde at benytte den, ellers vil det ofte gå således, at der ikke bliver plads til de byggelån, som det er nødvendigt at bevilge, hvis man skal gennemføre en fornuftig jordfordeling med påfølgende udflytning. Derimod er jeg tilfreds med stk. 5 i samme paragraf, hvor det siges, at i visse tilfælde kan der ydes lån efter reglerne i statshusmandsloven. Det tror jeg vil blive nødvendigt i mange tilfælde. Der er den fordel, at her støder man ikke på lånegrænsen, og det vil måske være medvirkende til, at disse regler anvendes i flere tilfælde end ellers.

I det hele taget betragter jeg denne lov